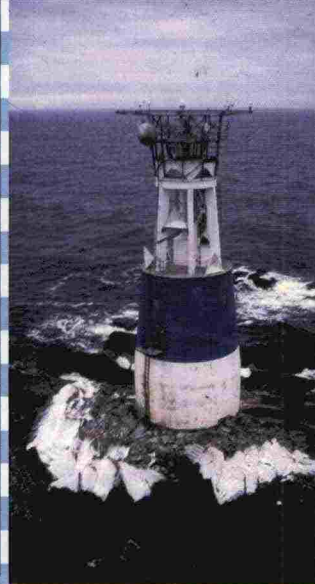
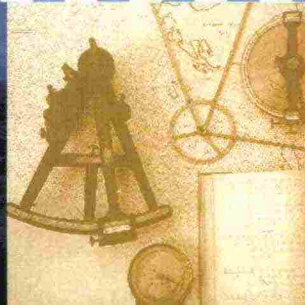




Merenkululaitoksen sisäisiä julkaisuja 6/2009



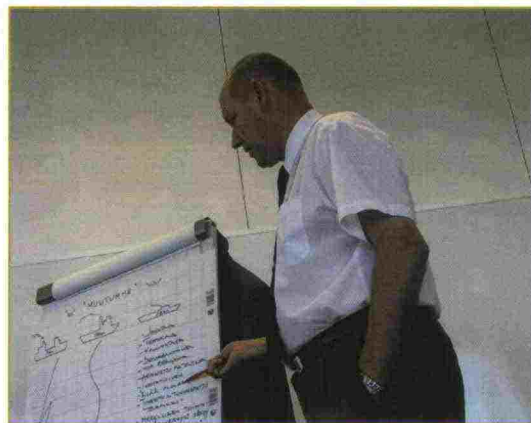
MERENKULULAITOKSEN EETTINEN OHJEISTO



Sisältö

1	Johdanto	3
1.1	Tiivistelmä Merenkululaitoksen eettisistä ohjeista	5
2	Eettinen kulttuuri ja arvopohja	7
2.1	Virkamiesetiikka	7
2.2	Merenkululaitoksen arvot	8
2.3	Yhteiskuntavastuu	9
3	MKL:n eettiset työskentelyperiaatteet	11
3.1	Vastaan tekemisistäni	11
3.2	Käsittelen asiat rakentavasti ja toimin linjakkaasti	12
3.3	Vältän eturistiriitoja	12
3.4	Huolehdin terveydestä ja turvallisuudesta	13
4	Eettisten periaatteiden noudattaminen ja seuranta	15
4.1	Laajuus ja soveltaminen	15
4.2	Seuranta	15
Liite 1	Eettisen työryhmän kokoonpano ja toimintaperiaatteet	17
Liite 2	Eettisen työryhmän vuosikello	18

1 • Johdanto



Näissä eettisissä ohjeissa kuvaamme toimintatapoja, joiden mukaisesti Merenkululaitoksessa toimitaan ja käyttydytään. Toivomme myös yhteistyökumppaniemme kunnioittavan toimintatapojamme.

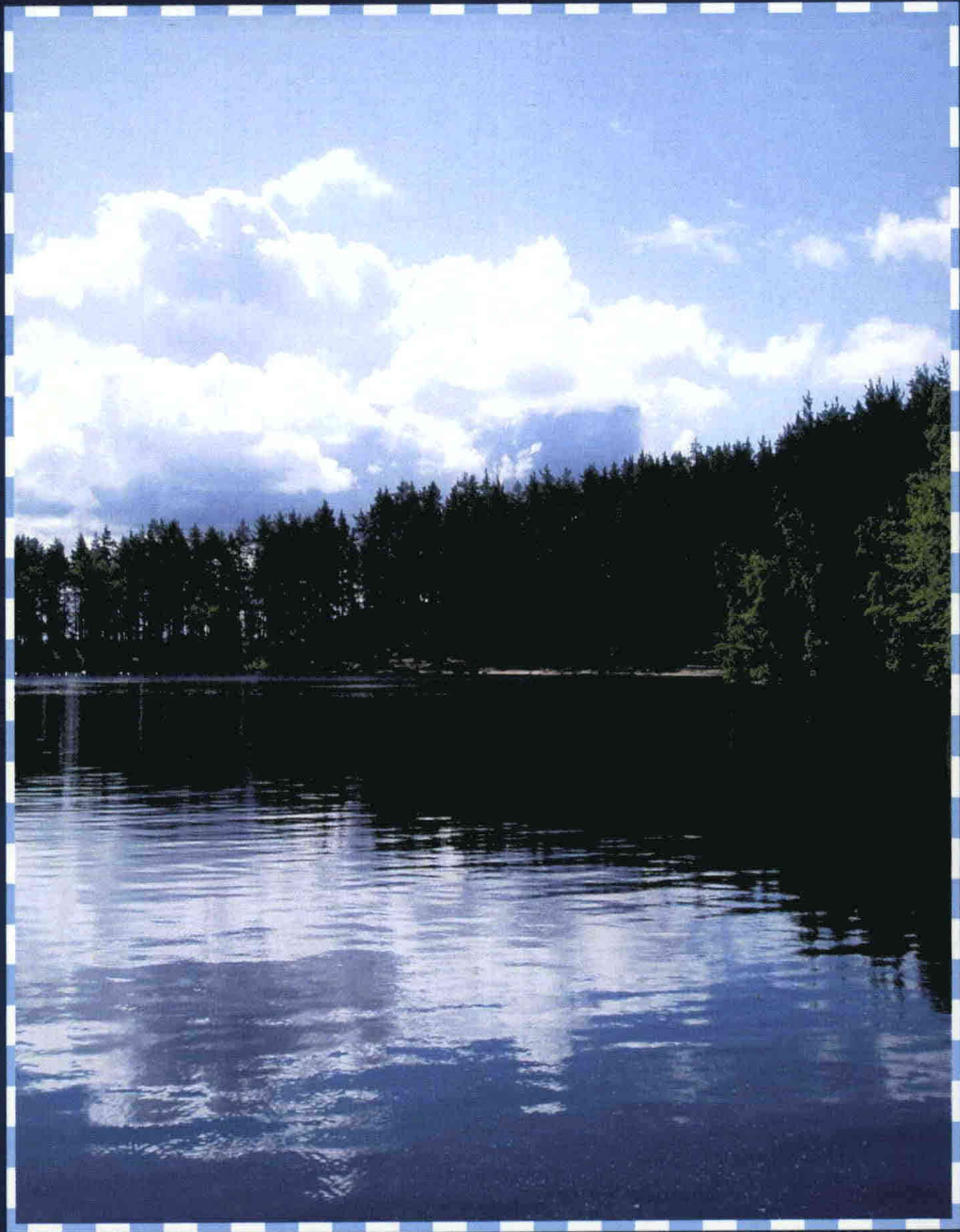
Toimintamme eettisyys pohjautuu virkamiesetiikasta, laitoksen arvoista ja perustehtävästä.

Jokainen esimies on velvollinen varmistamaan, että hän itse, henkilöstö ja tarvittavilta osin yhteistyökumppanit tuntevat näiden eettisten ohjeiden sisällön ja niiden noudattamista koskevat vaatimukset.

Eettisesti korkeatasoisen toiminnan vaikutus laitoksen perustehtävän ja päämäärien toteuttamiseen on merkittävä. Henkilöstön kokemus toiminnan ja johtamisen oikeudenmukaisuudesta vaikuttaa suoraan työtyytyväisyyteen ja ulkoiseen laitokskuvaan.

Nämä eettiset ohjeet on luotu yhdessä laitoksen johdon ja muun henkilöstön kanssa. Ohjeet on käsitelty laitoksen johtoryhmässä ja yhteistyötoimikunnassa. Merenkululaitoksen johtokunta on hyväksynyt ne 17.12.2008.

Helsingissä 5.1.2009
Markku Mylly



1.1 Tiivistelmä Merenkululaitoksen eettisistä ohjeista

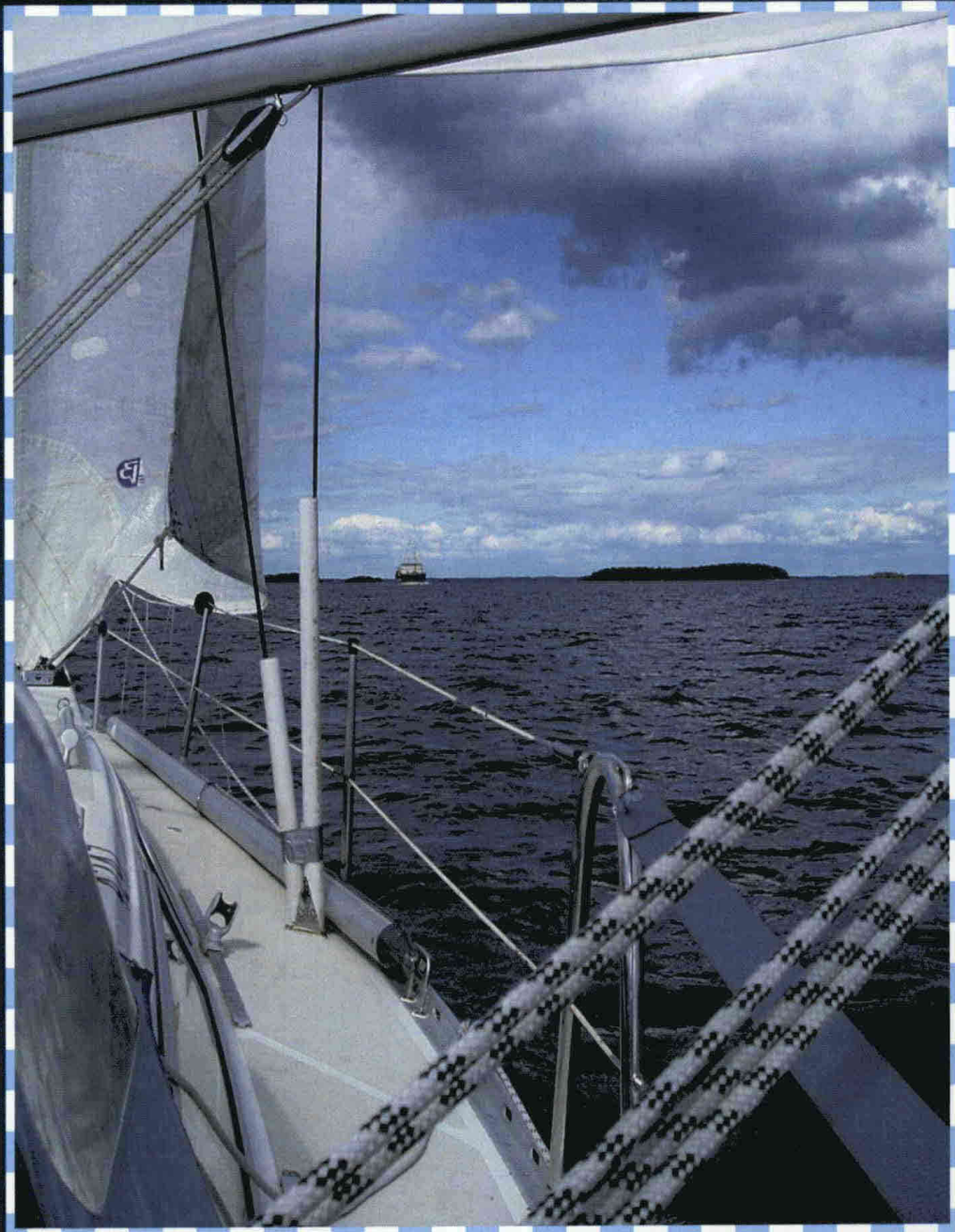


Merenkululaitoksen henkilöstönä näytämme jokainen omalla eettisellä toiminnallamme esimerkkiä. Johdon ja esimiesten rooli esimerkin näyttäjänä on erityisen tärkeä.

Toimimme rehellisesti ja avoimesti henkilöstön sekä asiakkaiden ja yhteistyötahojen kanssa. Noudatamme henkilöstöä koskevia yhteisiä määräyksiä ja ohjeita samalla tavalla koko laitoksessa. Otamme ongelmat rohkeasti puheeksi. Ongelmatilanteista otamme opiksi - mikä meini hyvin, mikä huonosti.

Vältämme eturistiriitatilanteeseen joutumista. Emme tarjoa, vaadi emmekä ota vastaan lahjuksia tai asiattomia lahjoja, sillä oma etumme ei saa mennä laitoksen yhteisen edun edelle.

Tunnetamme tehtäväämme koskevat turvallisuus-, työsuojelu- ja pelastautumisohjeet. Ohjeita noudattamalla huolehdimme siitä, että työpaikallamme vallitsee turvallinen työympäristö ja työilmapiiri.



2 • Eettinen kulttuuri ja arvopohja

2.1 Virkamiesetiikka

Virkamiesetiikasta puhuttaessa tarkoitetaan virkamiesten ja viranomaisten arvoja ja periaatteita.

Valtiovallinnon arvot rakentuvat demokraattisen oikeusvalltion ja pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskunnan arvopohjalle kansainvälistyvässä ympäristössä. Valtionneuvosto on vahvistanut valtion henkilöstöpolitiikan arvot ja eettiset periaatteet 30.8.2001 tekemällään periaatepäätöksellä.

Toiminnan tuloksellisuus

Kaikkien valtion palveluksessa olevien tehtävänä on huolehtia toiminnan tuloksellisuudesta sekä voimavarojen tehokkaasta käytöstä, ylläpidosta ja kehittämisestä.

Avoimuus

Toimintamme on avointa suhteessa kansalaisiin. Palvelemme kansalaisten tiedon- ja informaationtarpeita. Avoimuus antaa kansalaisille mahdollisuuden kontrolloida toimintaamme.

Laatu ja vahva asiantuntemus

Valtiovallinnon toimintayksiköt ja niiden tuottamat palvelut ovat laadukkaita ja henkilöstö ammattitaitoista.



Luottamus

Turvaamme omassa työssäme julkisen toiminnan luotettavuutta, niin että kansalaisten luottamus viranomaisten toiminnan tasapuolisuuteen ja riippumattomuuteen säilyy. Hoidamme tehtävämme lakeja ja hyvän hallinnon periaatteita noudattaen.

Palveluperiaate

Pätehtävämme on yhteiskunnan palveleminen julkisia tehtäviä hoitamalla. Tässä tehtävässä toimimme yleisen edun mukaisesti, emmekä tavoittele omaa yksityistä etuamme.

Puolueettomuus ja riippumattomuus

Hallinnolliseen toimenpiteeseen ryhtymisen ja hallintoasiassa annetun ratkaisun on oltava asialliselta sisällöltään aina objektiivisesti ja asiallisesti perusteltavissa. Tämä merkitsee sitä, että päätökset perustuvat tosiasioihin ja tosiasiat arvioidaan puolueettomasti.

Noudatamme tehtävissämme lakeja, asetuksia ja muita normeja. Valmistelemme ja ratkaisemme asiat ilman, että jonkin yksityisen henkilön, yrityksen tai yhteisön etua korostetaan yleisen edun kustannuksella.

Tasa-arvo

Kohtelemme kansalaisia yhdenvertaisesti ja tasapuolisesti.

Ketään ei ilman perusteltua syytä aseteta toisiinsa nähden eriarvoiseen asemaan. Päätöksiä tehtäessä samanlaisten tapausten tulee johtaa samanlaiseen ratkaisuun.

Vastuullisuus

Virkamies vastaa virkatoimiensa lainmukaisuudesta. Kansalaisten luottamus perustuu siihen, että noudatamme lakia.

2.2 Merenkululaitoksen arvot

Merenkululaitoksen arvot toimivat laitoksessa eettisen toiminnan perustana. Merenkululaitoksen arvot kuvaavat laitoksen toiminnan, tavoitteiden ja henkilöstön hyvinvoinnin kannalta tärkeitä asioita.



LUOTTAMUS

Meihin voi luottaa, ja me voimme luottaa toisiimme.

ASIANSA TUNTIJA

Olemme oman asiamme ammattilaisia ja valmiita oppimaan uutta.

Ymmärrämme toimintamme merkityksen ympäristölle, yhteiskunnalle ja asiakkaillemme.

ASIAKASTA VARTEN

Tavoitteemme on sujuva ja turvallinen merenkulku.

Selvitämme asiakkaidemme tarpeet ja kehitämme palveluja yhdessä asiakkaidemme kanssa.

HYVÄN TYÖN YHTEISÖ

Tavoitteemme on tekemisen ilo. Hyvässä porukassa ja yhdessä tekemällä saamme parempia tuloksia.

2.3 Yhteiskuntavastuu

Kannamme yhteiskunta-, asiakas- ja ympäristövastuamme.

Turvaamme meritien maailmalle. Perustehtävämme on varmistaa sujuva vesiliikenne, parantaa alusliikenteen turvallisuutta ja vähentää liikenteen ympäristökuormitusta sekä onnettomuuksien aiheuttamaa ympäristöriskiä.

Ymmärrämme vastuamme ja tehtävämme merkittävyyden ja teemme tämän tehtävämme mahdollisimman hyvin.

Tunnetemme omaa työtämme koskevat lait, asetukset ja toimintaohjeet sekä toimimme niiden edellyttämällä tavalla.

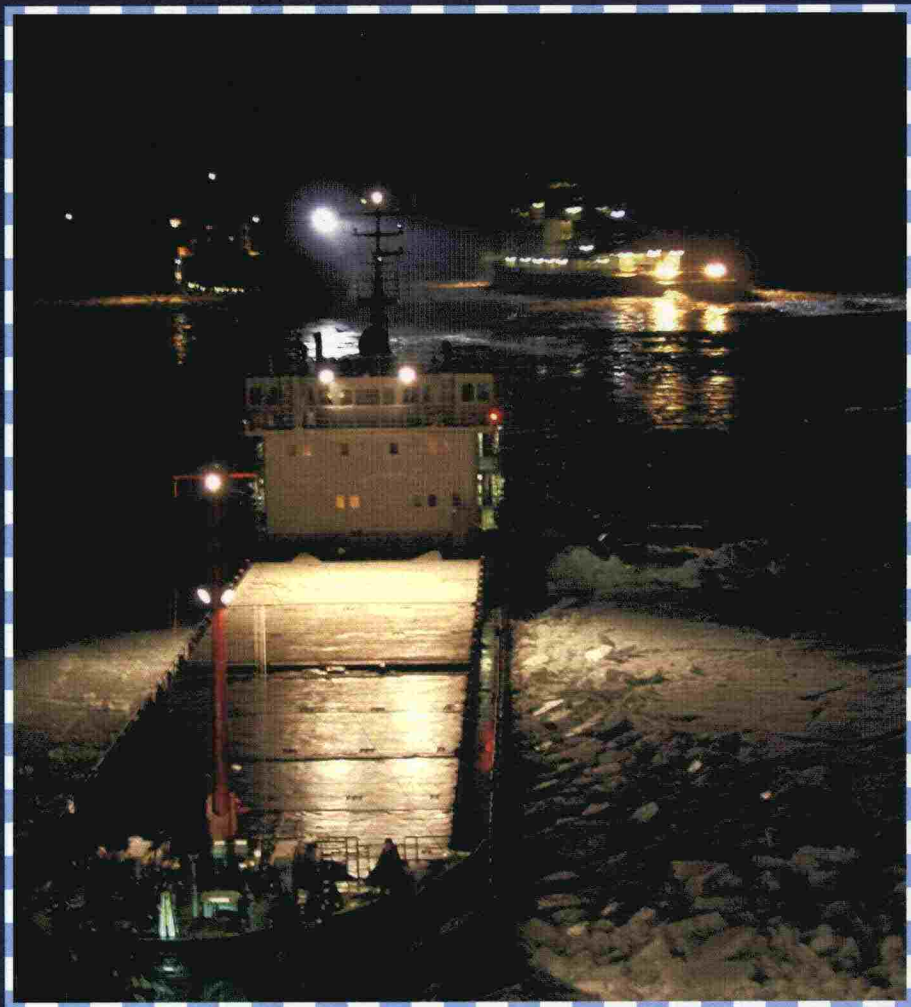
Lunastamme asiakaslupauksemme. Huomioimme asiakkaidemme tarpeet ja asiakkaat saavat meiltä laadukasta palvelua. Kohtelemme asiakkaitamme tasapuolisesti.

Teemme meille määrättyjä töitä taloudellisesti ja tehokkaasti.

Kehitämme prosessejamme ja uudistamme toimintatapojamme.

Huolehdimme hyvin hallinnassamme olevasta valtion omaisuudesta.

Olemme luotettava, vastuullinen ja tasapuolinen viranomainen, yhteistyökumppani ja työnantaja.



3 • Merenkululaitoksen eettiset työskentelyperiaatteet



3.1 Vastaa tekemisistäni

Merenkululaitoksen henkilöstönä näytämme jokainen omalla eettisellä toiminnallamme esimerkkiä. Johdon ja esimiesten rooli esimerkin näyttäjänä on erityisen tärkeä.

Noudatamme Merenkululaitoksen henkilöstöstrategian ja henkilöstöpolitiikan linjauksia. Noudatamme henkilöstöä koskevia yhteisiä määräyksiä ja ohjeita samalla tavalla koko laitoksessa. Tasapuolinen kohtelu edellyttää, että puutemme havaittuihin epäkohtiin.

Toimimme avoimesti ja rakentavasti työtehtävissämme ja viestimme avoimesti ja totuudenmukaisesti työtehtäviimme kuuluvista asioista.

Arvostamme ja tuemme toisiamme ja toistemme työtä. Ongelmatilanteet käsittelemme ensisijaisesti laitoksen sisällä.

Edustamme työntekijöinä laitosta myös työyhteisön ulkopuolella. Huomioimme tietoturvan esimerkiksi julkisilla paikoilla keskustellessamme.

Johtajina toimimme rehellisesti ja avoimesti yhteistyössä henkilöstön, asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa sekä kunnioitamme toiminnassamme lakeja ja säännöksiä sekä tehtyjä sopimuksia ja sitoumuksia.

Johtajina emme tee sellaisia toimia, jotka voivat olla ristiriidassa Merenkululaitoksen etujen tai tehtävien kanssa. Johtajina emme aja itseämme eturistiriitaan.

Johtajina ja esimiehinä vastaamme siitä, että laitoksessa toteutuu oikeudenmukainen tehtävien ja työn jako. Johtajina osoitamme arvostusta kaikkien työtehtäviä kohtaan. Johtajina ja esimiehinä annamme selkeitä toimeksiantoja, seuraamme annettujen tehtävien toteutumista ja annamme sekä otamme vastaan palautetta avoimesti.

Johtajina ja esimiehinä huolehdimme siitä, että ongelmatilanteissa asioista keskustellaan yhteisymmärrykseen pääsemiseksi. Henkilöstöä koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä keskustelemme ensin asianomaisen henkilön kanssa. Olemme läsnä henkilöstölle.

Johtajina ja esimiehinä kannustamme ja tuemme henkilöstöä henkilökohtaiseen ja ammatilliseen oppimiseen sekä työn ja vapaa-ajan välisestä tasapainosta huolehtimiseen.

3.2 Käsittelen asiat rakentavasti ja toimin linjakkaasti

Toimimme rehellisesti, rakentavasti ja avoimesti henkilöstön, asianosaisten sekä asiakkaiden ja yhteistyötahojen kanssa. Annamme ja vastaanotamme molemminpuolista palautetta avoimesti ja luontevasti. Negatiivisen palautteen annamme kahden kesken rakentavassa hengessä.

Jokaisella meistä on oikeus ottaa esille asiat, joissa on menetelty vastoin laitoksen eettisiä ohjeita.

Otamme ongelmat rohkeasti puheeksi. Vältämme syölysten hakemista ja keskitymme ratkaisujen löytämiseen hyvässä yhteishengessä keskustellen. Ongelmatilanteista otamme opiksi - mikä meni hyvin, mikä huonosti.

Otamme asianosaiset mukaan päätösten suunnitteluun ja tekoon. Pidämme kiinni yhdessä

sovitusta asioista. Jos on tarpeen muuttaa tehtyä päätöstä, keskustelemme siitä asianosaisten kanssa.

Organisaation muutostilanteissa käymme rakentavasti ja avoimesti läpi eri ratkaisuja henkilöstön aseman järjestämiseksi koko merenkulualan kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Suuriin muutostilanteisiin liittyvien ratkaisujen valmistelun aloitamme hyvissä ajoin. Suunnitelmat käsittelemme yhteistoimintamenettelyssä.

Henkilöstön laitoksen johtoelimissä olevan edustuksen avulla tuemme tuloksikoiden johtamista, avoimuuden lisäämistä ja yhteistoiminnan vahvistamista.

3.3 Vältän eturistiriitoja

Vältämme eturistiriitatilanteeseen joutumista. Emme tarjoa, vaadi emmekä ota vastaan lahjuksia tai asiattomia lahjoja, sillä oma etumme ei saa mennä laitoksen yhteisen edun edelle.

Emme osallistu liiketoimiin, joiden kohdalla voi syntyä eturistiriita oman taloudellisen aseman tai läheisessä suhteessa olevan kolmannen osapuolen vuoksi. Emme tee sopimuksia, jotka heikentävät luottamusta Merenkululaitosta kohtaan.

Muistamme, että eturistiriitaa aiheuttavat myös henkilökohtaiset liiketoimet ja rinnakkaiset työt tai erilaiset sidokset, kuten toimiminen ulko-

puolisen organisaation hallituksessa, jos ne ovat ristiriidassa Merenkulkulaitoksen etujen kanssa. Huomioimme, että sivutoimet vaativat luvan. Myös henkilöstöön kuuluvan perheenjäsenen toiminta saattaa aiheuttaa eturistiriidan työntekijälle.

Emme käytä hyväksemme asemaamme, laitoksen sisäisiä tietojamme, tai tehtävienne kautta avautuvia tilaisuuksia omien henkilökohtaisten etujemme ajamiseksi.

Emme ota vastaan tai anna yhteistyötahoillemme tai asiakkaillemme muita kuin asiallisia ja vähäisiä (enintään noin 50 € arvoisia) henkilökohtaisia lahjoja tai toimintaan liittyvää kohtuullista vieraanvaraisuutta. Vältämme tilanteita, joissa voidaan katsoa sovitun tai ymmärretyn, että vastapalveluja tai etuja annetaan lahjoja vastaan. Olemme erityisen tarkkoja hankintojen tarjouspyyntövaiheessa.

Emme käytä Merenkulkulaitoksen omaisuutta, tarvikkeita, aineita, välineitä, työkaluja tai tiloja omiin henkilökohtaisiin tarkoituksiimme.

Olemme omalta osaltamme vastuussa julkisen omaisuuden hoidosta. Laitoksen omaisuutta tai oikeuksia emme saa luovuttaa vastikkeetta muuhun kuin laitoksen käyttöön.

Suhtaudumme kannustavasti yhteiskunnallisissa luottamustehtävissä toimimiseen, huomioiden kuitenkin varsinaisiin työtehtäviin liittyvät velvoitteet ja normaalit jääviyssäännökset.

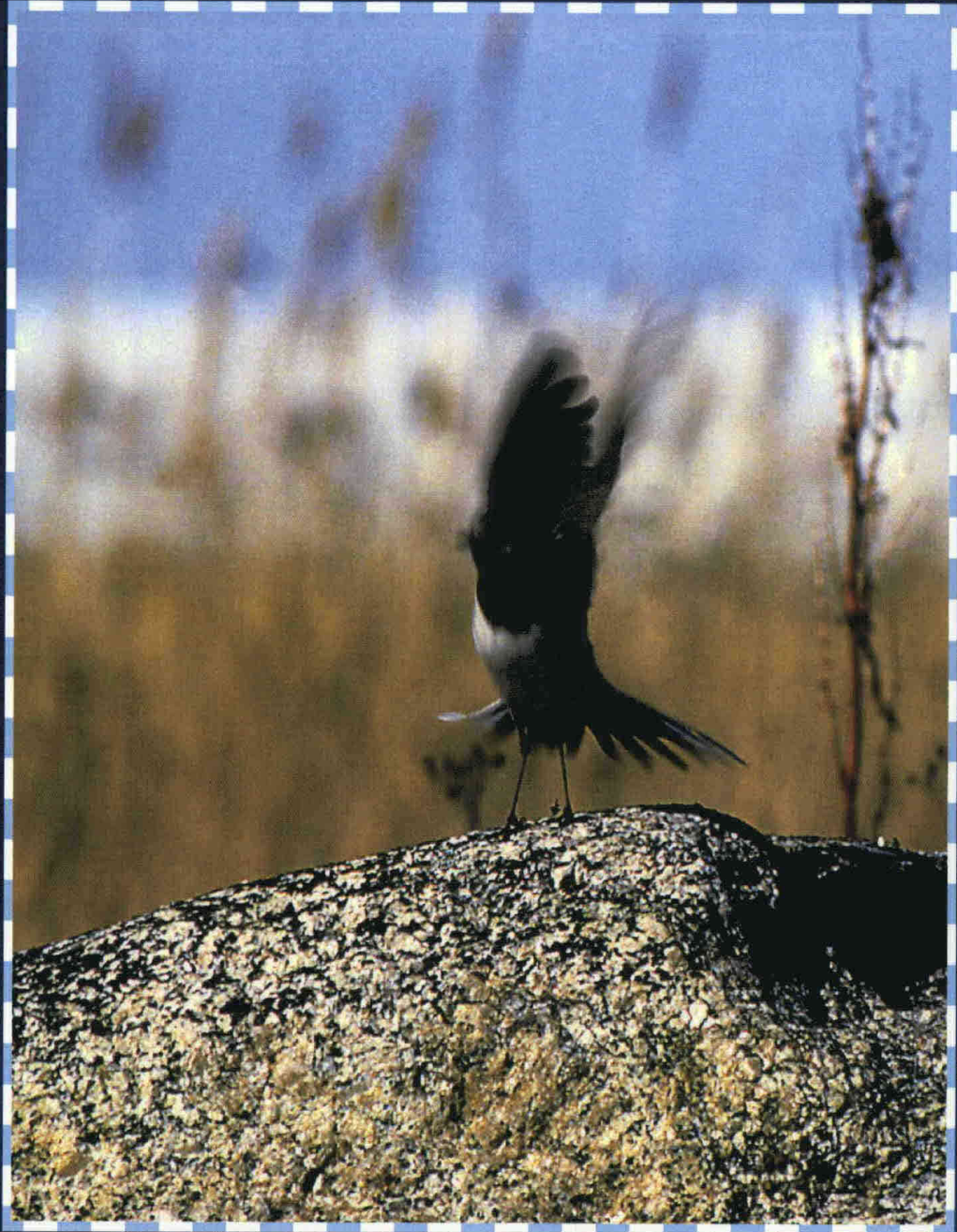
3.4 Huolehdiin terveydestä ja turvallisuudesta

Tunneimme tehtäväämme koskevat turvallisuus-, työsuojelu- ja pelastautumisohjeet ja noudattamme niitä. Ilmoitamme havaitsemistamme työturvallisuuteen liittyvistä epäkohdista välittömästi.

Kartoitamme työterveyteen ja -turvallisuuteen liittyvät riskit ja sovimme niitä pienentävät toimenpiteet. Huomioimme ergonomian ja turvalliset työskentelyolosuhteet. Ohjeita noudattamalla huolehdimme siitä, että työpaikallamme vallitsee turvallinen työympäristö ja työilmapiiri. Kunnioitamme henkistä ja fyysistä hyvinvointia ja koskemattomuutta.

Huomioimme, että Merenkulkulaitos kannustaa henkilöstöä pitämään huolta terveydestään ja huolehtimaan omaehtoisesta liikkumisestaan.





4 • Eettisten periaatteiden noudattaminen ja seuranta

4.1 Laajuus ja soveltaminen

Nämä eettiset ohjeet koskevat Merenkulkulaitoksen koko henkilöstöä. Noudatamme niitä kaikessa toiminnassamme. Vapaa-ajallakaan emme toimi niin, että vaarannamme eettisen linjakkuutemme.

Nämä ohjeet eivät kuitenkaan kata kaikkia tilanteita. Siksi noudatamme yleisiä eettisiä periaatteita ja käytämme tervettä järkeä sellaisissakin tilanteissa, joita ei näissä ohjeissa ole erikseen kuvattu. Epäselvissä ja yllättävissä tapauksissa pyydämme ohjeita lähimmältä esimieheltämme.

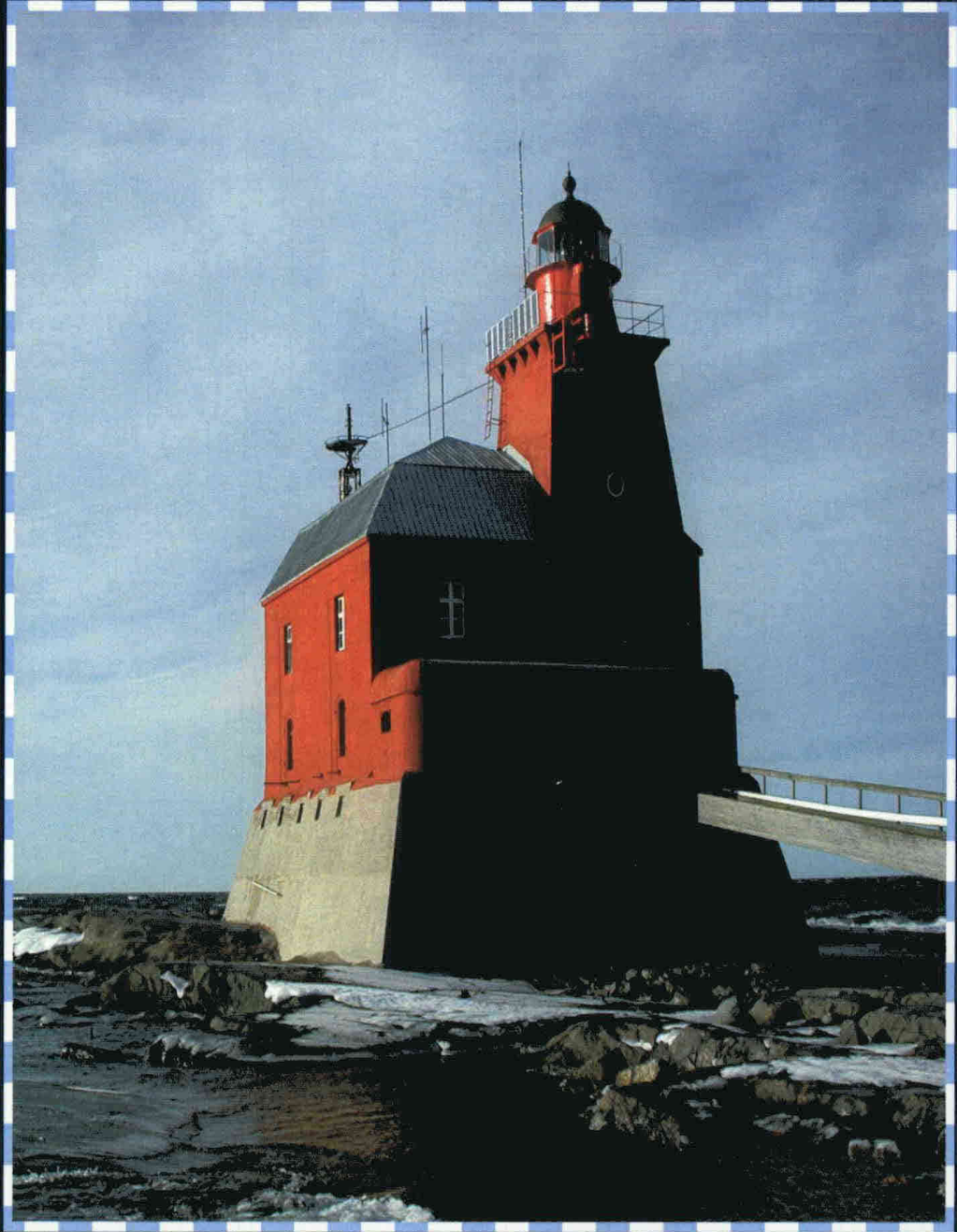
Jokaisen esimiehen vastuulla on varmistaa, että eettinen ohjeisto ja eettisen toiminnan periaatteet tunnetaan ja niitä noudatetaan. Laitokseen tuleva uusi henkilöstö perehdytetään eettiseen ohjeistoon ja eettisen toiminnan periaatteisiin jo perehdyttämisyksikössä. Eettisistä periaatteista kerrotaan myös jatkuvasti laitoksen sisäisessä koulutuksessa ja viestinnässä.

4.2 Seuranta

Merenkulkulaitoksen eettinen työryhmä havainnoi ja seuraa eettisen ohjeiston ja arvojen toteutumista ja raportoi tärkeimmistä näihin liittyvistä seikoista suoraan pääjohtajalle ja laitoksen johtoryhmälle. Eettinen työryhmä osallistuu eettisestä toiminnasta käytävään keskusteluun ja linjanvetoihin.

Johto antaa eettisen ohjeiston noudattamiseen liittyvää tukea ja neuvoja ja tarkistaa säännöllisesti, että laitoksen menettelytavat ja ohjeet riittävät varmistamaan näiden eettisten ohjeiden noudattamisen.

Johto valvoo sovittujen eettistä linjakkuutta parantavien toimenpiteiden toteutumista. Laitoksessa mitataan järjestelmällisesti eettistä toimintaa.



Liite 1

Eettisen työryhmän kokoonpano ja toimintaperiaatteet:

Eettiseen työryhmään kuuluvat

Sirkku Säilä-Pietilä	Puheenjohtaja
Risto Lång	Väylänpito
Mirja Jatkola	Merikartoitus
Yrjö Tiitinen	Meriturvallisuus
Hanna Linjos-Maunula	Meriliikenteen ohjaus ja Talvimerenkulku
Matti Timonen	Sisäinen tuotanto
Jouni Koivu	Sisäinen tuotanto
Katja Moilanen	Hallinto ja tukipalvelut
Mikko Väänänen	Asiantuntijajäsen

Eettisen työryhmän toimintaperiaatteet:

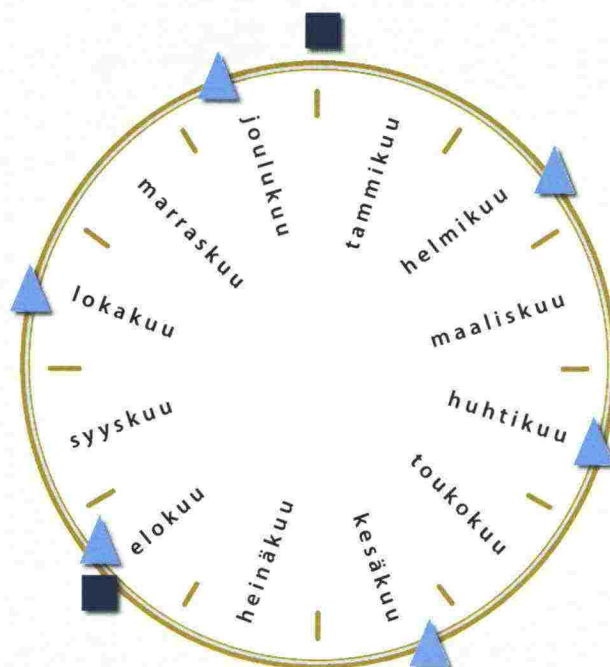
- 1 Merenkululaitoksen eettinen työryhmä havainnoi ja seuraa laitoksen eettisen ohjeiston ja arvojen toteutumista.
- 2 Eettinen työryhmä osallistuu eettisestä toiminnasta käytävään keskusteluun ja linjauksiin.
- 3 Eettisen työryhmän toiminta on julkista ja se käsittelee asiat puolueettomasti, luottamuksellisesti ja vaitiolovelvollisuuden huomioiden.
- 4 Eettinen työryhmä reagoi sen tietoon tulleisiin aloitteisiin ja käsittelee ne harkintansa mukaisessa laajuudessa. Eettinen työryhmä toimii ryhmänä – ei yksittäisinä henkilöinä.
- 5 Eettinen työryhmä päättää jäsenensä jääviyden käsiteltävään asiaan jäsenen itsensä aloitteesta.
- 6 Eettinen työryhmä raportoi kannanotot ja käsitellyt asiat pääjohtajalle, laitoksen johtoryhmälle ja yhteistoimintaelimille.
- 7 Eettinen työryhmä laatii pöytäkirjan kokouksistaan ja julkaisee ne Merinetissä.
- 8 Tietoa työryhmän toiminnasta löytyy Merinetin sivuilta.
- 9 Työryhmän jäsenen toimikausi kestää kaksi vuotta. Toiminnan hyvän jatkuvuuden turvaamiseksi enintään puolet työryhmästä vaihtuu yhdellä kertaa. Jäsenet valitaan siten, että he nauttivat johdon ja henkilöstön luottamusta.
- 10 Eettinen työryhmä antaa vuosittain toimintakertomukseen lausunnon laitoksen eettisestä toiminnasta ja arvojen noudattamisen tilasta.

Liite 2

Eettisen työryhmän – vuosikello:

Puheenjohtajana toimii Sirkku Säilä-Pietilä.

Sihteeri valitaan kokouskohtaisesti.



Raportointiajankohdat

Työryhmä koostaa raportin toiminnastaan laitoksen puolivuotisraportin ja vuosiraportin yhteydessä.



Eettisen työryhmän kokous

(minimikoonpano: neljä jäsentä paikalla)

ISSN 1456-9442